

Aan Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OC&W)
Datum 20 december 2024
Onderwerp Reactie internetconsultatie wijziging Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob)
Referentie NS/unz/2412

Geachte minister Bruins,

Facet waardeert de mogelijkheid om te reageren op de internetconsultatie van de herziene Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (wsob).

Facet is een multifunctionele, culturele organisatie in de gemeente Emmen. We werken aan bibliotheekwerk, cultuureducatie en -participatie. De gemeente Emmen is een uitgestrekte gemeente met een grote diversiteit aan wijken en dorpen. We hechten sterk aan lokale samenwerking en verankering. Op die manier komen zowel de kracht van de gezamenlijkheid als die van de unieke aanpak per wijk of dorp tot hun recht. Wij sluiten aan bij wat de Emmense samenleving nodig heeft.

We zijn verheugd over de versterking van het bibliotheekstelsel, zoals die is ingezet in de afgelopen jaren vanuit het Rijk. We zijn positief over het feit dat gemeenten verplicht worden om met haar lokale bibliotheekorganisatie meerjarige plannen te maken voor de wijze waarop de lokale bibliotheekvoorziening wordt ingevuld en de wijze waarop deze wordt gefinancierd. We zullen aansturen op een meerjarenplan dat bijdraagt aan de verbinding tussen de beleidsterreinen cultuur, sociaal domein en onderwijs.

We willen echter ook aandacht vragen voor onze zorgen over een ondergrens, de maatschappelijke, educatieve functies en ruimte voor lokaal maatwerk.

Ondergrens

De wetwijziging introduceert een ondergrens waaraan gemeenten moeten voldoen. Een ondergrens voor de lokale bibliotheekvoorziening van 'minimaal één vestiging per gemeente, die tenminste 15 uur week geopend is, waar professionele krachten werken'. Een ondergrens waarbij niet gekeken wordt naar de context of maatschappelijke opgaven in een gebied. Het gevaar van een ondergrens is dat deze wordt aangegrepen om bezuinigingen te legitimeren. Deze ondergrens is wat ons betreft bovendien veel te smal gedefinieerd. Dat brengt mij op het volgende punt.

Maatschappelijke, educatieve functies

De maatschappelijke opgaven die op ons afkomen reiken verder dan alleen de klassieke bibliotheekfunctie die nu naar voren komt in de wet. Een integrale benadering van cultuur draagt bij aan de verbinding van verschillende maatschappelijke functies, zoals taalontwikkeling, educatie en cultuurparticipatie, en vormt zo een breder maatschappelijk fundament. We stellen voor om de landelijke programma's de Bibliotheek op school en

BoekStart een wettelijk kader te geven evenals het Informatiepunt Digitale Overheid en Cultuureducatie met Kwaliteit. Daarmee wordt de samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang, sociaal domein, cultuur en bibliotheken structureel verankerd.

Ruimte voor lokaal maatwerk

Iedere gemeente kent specifieke kenmerken. Kenmerken die richting geven aan de manier waarop we invulling geven aan het bibliotheekwerk. We sluiten ons daarom aan bij het pleidooi van de Vereniging Openbare Bibliotheken (VOB) voor een zorgplicht die past bij de lokale demografie, en gericht bijdraagt aan maatschappelijke opgaves van de gemeenschap. Stimuleer enerzijds te investeren in goede basisvoorzieningen, maar biedt tegelijkertijd de ruimte hoe hier lokaal het beste invulling aan kan worden gegeven. Gebruik hiervoor geen parameters als afstand of openingsuren, maar kijk naar de maatschappelijke opgaven die spelen en laat doelstellingen daarop aansluiten.

Met vriendelijke groet,

Nicole Stiekema
Directeur-bestuurder